

Politizáljon-e a hallgató?

— teszik fel a kérdést, amire a válasz: természetesen. Akkor miért nem politizál? Miért különböz?

Ehhez elsősorban tisztázni kell, mi az a politizálás. Egyszerűsítve így fogalmazható meg: a politikában való részvétel. De mi a politika? Szintén vulgarizált megfogalmazásban: a hatalom koncentrációjának kifejlődése. Ez világos, de mit kell érteni hatalomról? Érdekvérvényesítési lehetőség? Mielőtt folytatnánk a gondolatot, rakjuk össze ezt a néhány elemet. *A politika egy érdekvérvényesítési lehetőség koncentrációjának kifejlődése.* Úgy vélem a koncentráció szó nem szorul tovább magyarázatra, ám érdemes megvizsgálni az érdeket, a lehetőség és kifejlődés fogalmakat. Kezdjük el fordítva (mert így lesz egyszerűbb)!

Kifejlődés — úgy vélem nem tévedek nagyon, ha csak annyit írok erről, hogy információ adott helyre való eljutása (eljuttatása).

Lehetőség — célszerűnek látszik egy negatív meghatározást adni, tehát: körülhatárolt cselekvési mód (terület). Cselekvési terület alatt jelen esetben a politikát értem a kérdés a körülhatárolt koncentráció, amit most felesleges elemezni; el kell fogadni.

A legizgalmasabb kérdés az érdeket fogalma. Mielőtt erre térnék rá, próbáljuk meg újra összeszerelni az elemeket az érdeket természetesen változatlanul hagyva. *A politika olyan érdekvérvényesítés, mely körülhatárolt cselekvési módon történő információ eljutatása adott helyre.*

Lássuk hát az érdeket. A Klasszikusokhoz kell segítségért folyamodnom. Tehát Marx-Engels Művei. 2. kötet, Budapest, 1958. 119. old. „Az érdek lényegében pedig nem más, mint törekvés, vagy valamely szükséglet elérésére, és ebből adódóan kapcsolatos az emberi tudattal és cselekvéssel. Az egyén minden lényegi tevékenysége és tulajdonsága, minden törekvése szükségletté, szükségessé válik, amely önösségét a rajta levő dolgok és emberek iránti vágyá teszi. Minthogy pedig az egyén szükségletének nincs önmagától értendő értelme a másik önző egyén számára, aki a szükséglet kielégítésének eszközével rendelkezik, tehát a szükségletnek nincs közvetlen összefüggése a kielégítésével, ezért minden egyénnek meg kell teremtenie azt az összefüggést, azáltal, hogy szintűgy kerítővé válik az idegen szükséglet és a szükséglet vágyai között.”

Eddig az idézet az első közös műből, és kérek mindenkit figyelmesen olvassa el és gondolkozzék el rajta!

Kiderült tehát, pusztán annyit mondani nem lehet, hogy az érdek objektív szükségletnek a tudatban való tükrözése. A fenti idézetben teljesen világos, hogy az érdek cselekvési vágyat szül a szubjektívizálódott szükséglet kielégítésére, determinálja az egyén minden cselekedetét és tulajdonságát. Természetesen, ez jelen esetben kauzális determináció, ami csak a kielégítés mi-kéntjénél jelenhet meg teleológiai formában. *Mihelyt az egyén megpróbálja érdekét (melyet vagy helyesen, vagy helytelenül ismert fel, de valamiképpen felismert) érvényesíteni, az érvényesítés lehetőségeit kell hogy megkeresse.* Azt pedig már tudjuk, hogy az érvényesítés formája körülhatárolt. Ezért három variáns képezhető el. 1. Megelégszik a számára adott lehetőséggel (lehetőségekkel), és ezen kereten belül próbál cselekedni. 2. Nem tartja megfelelőnek az adott lehetőségeket, ezért azokon kívül eső módon próbál cselekedni. 3. Szintén nem elégséges a lehetőségek és emiatt kielégítetlenül hagyja a szükségletet, vagyis nem próbálja meg érvényesíteni érdekét.

Egy adott társadalom által biztosított lehetőségek száma és mértéke dönti el, hogy melyik variánsra kerül sor meghatározott érdekek esetében. Ha az érdekek politikaiak, a társadalom politikai rendszere lesz az, amely körülhatárolja az egyén cselekvését. Adott állam, adott politikai

rendszere, adott politikai érdekek érvényesítésének enged teret, de általában az állam politikai rendszere egy adott állam politikai rendszerénél jóvala több politikai érdekvérvényesítési lehetőséget biztosít. A szükséglet okai magában a politikai rendszerben, illetve az azt meghatározó tényezőkben rejlenek. Ennek kutatása, az általánosság ilyen szintjén, itt nem kívánatos, helyette nézzük csak a tényeket. Minden uralkodó osztály megpróbálja érdekeit érvényesíteni, ezért bizonyos szervezeteket, intézményeket hoz létre. Némi pontatlansággal ilyen szervezetnek tekinthetjük az államot. Természetesen ez így nem valósulhat meg a gyakorlatban, mert mi az, hogy az államon keresztül érvényesíti érdekeit az uralkodó osztály. Az egész úgy ahogy van? No nem. Bizonyos úton bizonyos embereket jelöl ki erre a feladatra. Ezek lesznek az állam vezetői.

Hangsúlyozom, hogy politikai érdekről van szó, ezért az államot most olybá veszem, mint bármely más politikai szervezet.

Újabb idézetet vagyok kénytelen lemasolni, mert alapos okom van azt hinni, hogy az alább következőket gyakran „elfelejtjük”, ezért, ha valaki emlékszik rájuk, elcsodálkozunk. *Spinoza. Politikai tanulmány. Levelek. Budapest, 1979. 54. old. „Az állam tehát, amelynek üdve valakinek lelkiismeretétől függ, s amelynek ügyei csak akkor gonoszhatók kellően, ha ez ügyek intézői lelkiismeretesen akarnak cselekedni, egyáltalán nem lesz állandó. Hogy fennmaradhasson, közügyeit úgy kell elrendezni, hogy intézőik, akár az ész, akár az indulat vezeti őket, ne is juthassanak abba a helyzetbe, hogy lelkiismeretlenek legyenek, vagy rosszul cselekedjenek. Az állam biztonsága szempontjából nem is lényeges, milyen érzelmet készíti az embereket a dolgok helyes intézésére; a fontos az, hogy helyesen intézzék őket. Mert az el-fogulatlanság, vagy lelkielű: magánerény, de az állam erénye: a biztonság.”*

Meglepő dolgokat mond Spinoza. Elhal az állam! De ezt csak zárójelben írtam, nem tartozik olyan szorosán a tárgyhoz, csak annyiban érdemes arra is odafigyelni, hogy mit és kiknek kell tenni azért, hogy fennmaradhasson. Látjuk, nem a vezetőinek. Azok is emberek és másképp is cselekedhetnek, mint az állam érdeke. Persze ez csak akkor igaz, ha az állam érdeke az állampolgárok érdekeként jelenik meg. Minden szervezetnek, és így a szervezet vezetőinek és tagjainak az őket létrehozóktól elkülönülő érdeke is lehet (elkülönülő helyett lehet szembenállót is írni). Ilyen esetben mit kell tenni, mert az világos, hogy ez így nem jó? Ehhez meg kell néznünk magát a szervezeteket. Azt már tisztáztuk, feladata létrehozóinak kiszolgálása, a létrehozók érdekeinek érvényesítése. Ezt természetesen valamilyen hatalom útján valósítja meg. A hatalom, persze, sokféle lehet, gyakorolhatják testületileg, birtokolhatja (lényeges a birtoklás szó) egyetlen személy is. E megkülönböztetésnek itt most nincs jelentősége, mert egyformán hatalomról van szó, aminek a lényege egyetlen dolog: aki részese, az bizonyos érdekeket megvalósít. És a hatalom birtokosainak minden mást megelőző érdeke, hogy továbbra is a hatalom birtokosai maradhassanak, mert bármilyen érdeket csak ily módon tudnak érvényesíteni.

Menjünk egy kicsit vissza, hogy minden érthető legyen. Emberek érdekeit érvényesítésével megbízunk másokat. Hatalmukat átruhazzák ezekre a megbízottakra (a megbízott szó feltétele ezen esetben bizonyos demokratizmust). Ezek a megbízottak egy szervezet vezetői. *A szervezet adja az érdekek érvényesítésének formai oldalát, a tartalmi oldal pedig maga az érdek, amiért a forma létezik.* A baj ott van, ha a vezető csak a formai oldalhoz tartoznak. Így ha más érdekekért, mint az őket megbízó hatalommal felruházó emberek

érdekeiért működtetik a szervezetet (legyen az ő saját érdekeik, vagy bármely más érdek), a szervezet élőkődő, feladatát nem teljesíti. *A megoldás kettős irányú lehet: 1. a vezetők kicsérelése; 2. a szervezet felszámolása.* Ez utóbbi nagyon messzire vezetne, meg a legtrikább megoldás, különösen az állam esetében (pl.: forradalom), ezért most hagyjuk el tárgyalását. Marad a vezetők kicsérelése. Ennek békés lehetősége a szervezet demokratikus voltától is függ, de amennyiben meg is lehet valósítani, az eredmény nem garantált. Új vezetők megint más érdekekért is felhasználhatják a szervezetet. Ez a szervezet sajátossága. Ezt a tételt a történelem bizonyítja. Adott szervezet, jelen esetben éppen az állam, létrejötté óta valamennyi uralkodó osztályt kiszolgált (mert ez a feladata), sőt, nem csak az uralkodó osztály érdekeit.

A megoldás nem új, régen kitalálták: a hatalom birtokosainak és a hatalommal felruházóknak az érdekazonossága. De megint ott vagyunk, ahonnan kiindultunk: a hatalomban levők külön érdekénél, éppen a hatalomból származó előnyök miatt. Tehát a végkövetkeztetés röviden levonható: ténylegesen az politizálhat, akinek hatalom van a kezében.

Aki nem rendelkezik hatalommal, a számára biztosított politizálási lehetőségeket veheti igénybe, és oly mértékben, amilyen mértékben szükségletei megkívánják. Ez a szükséglet pedig létezik a hallgatók részéről is.

PAP GÁBOR

A JTK küldöttgyűlése

Április 15-én rendezte a JATE jogtudományi kara KISZ-küldöttgyűlést. Törő Sándor vezető elnök üdvözlölte a résztvevőket, köztük dr. Tóthné dr. Fábrián Eszter dekánhelyettesét, dr. Bodnár Lászlót, a JTK párttitkárát, Fenyvesi Erzsébetet, a JATE KISZ-bizottság titkárhelyettesét és Fekete Adélt, a kari KISZ-bizottság titkárát.

Az előzetesen írásban közzétett beszámolóhoz Fekete Adél tett kiegészítést, melyben elhangzott, hogy az elmúlt időszakban a vezetőség munkája három kérdéskör köré csoportosult. Ezek a következők: *Az oktatás korszerűsítési munkájában való részvétel; az érdekvédelmi, valamint a politikai munka. A vezetőség a más állami, társadalmi szervekkel való kapcsolatfelvételt megfelelően ítélte. Külön szöveget Fekete Adél arról a kérdőív vizsgálatról, mellyel a tagságtól új ötleteket, gondolatokat szeretett volna kapni. Hozzátette ugyanakkor, hogy az effajta felmérés nem lehet cél, csupán eszköz tevékenységük javításához.*

A beszámólót követően hozzászólások hangzottak el. A hallgatókat leginkább érdeklő kérdések egyike az volt, hogy a másodévesek javaslata alapján bevezetésre kerülő új szervezeti forma mennyiben szolgálja a fejlődést. A vezetők kifejtették: elsősorban a tartalmi megújulást célozza a formaváltás. Utaltak többen ezzel kapcsolatban a bölcsészkaron megvalósult jó példákra (gondolatjel és információ alapszervezet stb.).

Az egyik hozzászóló kiemelte: véleménye szerint jelenleg a KISZ csak papíron létezik, s e válságból két út vezet ki. Az egyik a KISZ-ből való tömeges kilépés (ezt az utat választották több felsőoktatási intézményben), a másik: *olyan kereteket és formát létesíteni, amely lehetőséget ad a továbbléésre.* Ez utóbbit célozzák a jogi kar törekvései.

Ezt követően dr. Bodnár László a kari pártvezetés beszámolóját olvasta fel, majd dr. Tóthné dr. Fábrián Eszter dekánhelyettes szöveghez a beszámolóhoz.

Az ülés második részében sor került a kari vezetőség, majd a küldöttek megválasztására.

B. T.

Szijj Ferenc

Pórus

(Kr. e. és u. 7.)

Kelyhükkel egybefordított virágok, hasadt nyelvük fonákkal átkötözve, A szél, alul maradsz, hiába köt fel; ingatlan kard. A kert benőtt csapások.

mind egyfelé. Marékkal öntözötten, páratlanul, dombocska-mély a lábnyom, és a völgyek ki nem lépett határok: ámulsz, az erdők vetemedve nőnek. —

Kívülrekedt egy kibogozhatatlan rajzon, téged szétszórt jelek öveznek. Vigyázva, ráhajolva az emberekre.

megérinted. Elegetes előtti térkép: fehér, leszagattott Örömhír, jelzőtavak, a kontinensnyi ködben.

Józsa Fábrián

Cicaház

szempillák redőnye mögül már minden elnézhető e tenyérnyi tér e lapos tető is kiválóan bevalának az előregyártott elemek (választható agyaláskapcsoló három-négy változatban rögzített áron) beválóan bevalának a távvezérelt mozdatok a tudott tudnivalók a forgatott fogalmak a forgatott fogadalmak a hatályos érvek a hatályos sérvek szempillák redőnye mögül már minden minden elnézhető árnyékban aszály nem fial vesztélyt sem fial viszályt szül csak gyermekekhez illő leányka-nyugtot leányka-nyugalmas nyugodalmas

testes estet redőnyök mögött pihe-puha mancsok törleszkedés dorombolás CICAHAZ pihe-puha mancsok törleszkedés dorombolás CICAHAZ pihe-puha mancsok törleszkedés dorombolás CICAHAZ

futok menekülök kidönytött törzsek odvaiban lelek házra rejtetem pórus a sejtéken rejthető vagyok mint gondolat távoli mint sejtés sűgás tömegmoraj bizonytalan mint (i)gazság gombok ernyői alatt minden kizárólagos kizárok tehetem távol a CICAHAZTÓI ultrahangokon hallom valom a Mások létét másként mint tudatták tudatommal másságukat üdvözlöm vívát hogy — nem mint egybemosott partokon a sás sás — a sok Más sokféle más vagyok magam is egyféle másolhatatlan így vagy úgy magam is ismételteletlen telhetetlen agyrétjeimen egyedül gondolataim nyája legel észl (nem legelső főképpen nem kizárólagos nyáj és nem nyáltól nyájás távol a CICAHAZTÓI) menekülök futok menekülök a CICAHAZTÓI agyonhallgatott törzsek odvaiban lelek házra vázra mi tovább építhető hovatöbb fakadjon szakadion ropogjon omoljon bomoljon romoljon e tenyérnyi tér e lapos tető is az etető is az itató is szétgurult cicamicakövek kővévált cicamicagyakon rémület rémíték békéltent békíték szenvedőt szépték tántorgott hazatértek építmeny-építék számtalan terv közül — választok

Nagy Imre

Egy girondista kalandjai NAPOLEON avagy: Napoleon

— zse má l á lá tet^x — gondolta Napóleon, midőn kihúzta jobb kezét a kabát arany gombjait közül, s ujjai, mint bilincs a visszaeső bűnöző csuklójára, bizalmasan rákattantak az ezüst kehelyre, s gyorsan ivelő pályán száraz ajkához röpítették a vas- vagy rézszínű madeiráit. — viktoár.^{xx} — gondolta Napóleon a (vörös-s) hússzínű nyersselyem (császári) sátorban, ahol hetke dobpergések, löporfüstmarta ellenséges hullák, jölszabott, de zsákmanýul ejtett ellenséges zászlók és néhány mázsa jutányos áron (= néhány tízezer honi hulla) szerzett karrier LEBEGTEK EL LELKI SZEMEI ELŐTT. — défet.^{xxx} — gondolta Napóleon, tucatnyi aznap elhunyt tábORNOKA nevé mormogva, továbbá gyöngyházfényű könnyeket hullajtva az időközben kiürült ezüst kehelybe, ahol ezek rövid csilingelések és rövid szökellesek után méregerős, libazöld liquorré pezsegek szét. A bájos harangszóra és pezsgős tukkanásokra felkapták fejüket az odakünn őrt álló katonák, és csákostul-szuronyostul bekukucskáltak a hússzínű sátorba de a meglepett császár (hadvezér) bátor suhintással leválasztotta a csákós főket a mosdatlan, vörös-s nyakokról bár később kelleltlenül fedezte fel a hazai színeket úgvannvira, hogy dühében majd nem emírált valamilyen szigetre majd kissé lehiaggadva. REKORD IDŐ ALATT készítette el a következő napi csata tervét és tombló, felejtethetlen éjszákát töltött egy bárónéval vagy herceg-nóval, aki EGYÉBKÉNT jelentősen hatott rá ösztönöit kibocsátva, — Ichmeri a terepeter.^{xxxx} — gondolta a magyar származású báné, vagy hercegő Napóleonról, akit EGYÉBKÉNT eltaposott a történelem kereké.

x = (francia) fáj a fejem

xx = (francia) győzelem

xxx = (francia) vereség

xxxx = (magyar) el conait le terrain